

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN. 15, CELOLETNO DIN. 60 / ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTNINO / OGLASI PO CENIKU / POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN. 150, POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TIŠKARNI / ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI DOPIŠI SE NE PRIOBČVJEJO / POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

Vidovdan 28. VI. 1924.

Vidovdan 28. VI. 1926.

ORJUNA ZBOR!

ORJUNA!

Da se oddolžimo veliki Žrtvi v Trbovljah dne 1. junija 1924 za Idejo jugoslovenskega nacionalizma **padlih bratov-Junakov**

Franceta Šlajpaha, Stanka Žnidaršiča, Žarka Boltavzarja,

postavlja in odkrije v trajen spomin dne 28. junija 1926 (na Vidovdan) Oblastni odbor Orjune za Ljubljansko oblast na mestu junaške borbe in smrti v **Lokah skromen spomenik**. Pri tej svečanosti bo sodelovala celokupna Orjuna Slovenije korporativno, iz ostalih krajev Jugoslavije pa po svojih odposlanstvih. Svečanosti se udeleži tudi **predsednik br. dr. Ljubo Leontić** z večjo deputacijo **Direktorija in dalmatinskih Orjun**, junaški brat obl. čelnik **Dobroslav Jevdjević** s pol bataljona hrabrih **Vojvodincev**, zastopstvo Orjune **Beograda, Zagreba, Sarajeva, Skoplja in Primorja**.

Orjuna Slovenije je v prvi vrsti dolžna, da posveti tej svečanosti **vso pažnjo** in s polnoštevilno udeležbo dokaže, v kako veliki meri ume ceniti **vzvišeno Žrtev** svojih bratov. Kakor sem Vas tako mnogokrat zval na junaške in svečane pohode in ste se vedno radevolje odzvali mojemu klicu, sem prepričan, da mu boste tudi tokrat sledili. **Najbolj pa velja moj klic tistim, ki so mi ob usodni uri, ko je Smrt kosila naše najboljše brate, stali neustrašeno ob strani!**

Orjuna! Dne 28. junija na Vidovdan zbor ob 9. uri na postaji v Trbovljah. Komur bije v prsih orjunaško srce, ta se bo tega dne v Trbovljah odzval mojemu pozdravu: „POMOZ' BOG, JUNACI“!

Veliki čelnik Orjune:

Marko.

Dnevno povelje Velikega čelnika Orjune za Vidovdan, 28. VI. 1926.

1. Poveljstva za ta dan nad vsemi udeleženci svečanosti in v mojih rokah in zahtevam od vsakega brezpozorno disciplino.
2. Po prihodu vlakov v Trbovlje ostane celokupno članstvo formirano po teritorialnih edinicah (batalionih, četah) v neposredni bližini postaje in pričakuje nadaljnjih povelj.
3. Oblastni čelniki in batalionski komandanti se mi morajo takoj po prihodu javiti.
4. Pri sestavi novorke čaka vsaka edinica stroljivo v mestu, da pride na vrsto.
5. Pohod v Loke se vrši mirno, dostojanstveno brez vsakega petja in vzklikanja.
6. Pri stiku pred spomenikom naj skrbe posamezni oddelki za največji red posebno o priliki odhoda.
7. Po prihodu na kolodvor se

mora članstva v slučaju da bi preostalo časa zadržati v neposredni bližini postaje.

8. Ker program svečanosti izpolnjen ves čas od prihoda v Trbovlje do prihoda v Ljubljano priporočam da se vsak dobro okretno in poneso po možnosti s seboj brzli prigrizek. Naj si bo vsak v svesti, da ta svečanost ni nikaka zabava, temveč resna oddolžitve velikih žrtvi naših bratov.

9. Posamezne edince ohranijo svoj nstroj tudi v Ljubljani in se ob prihodu samostojno takoj formirajo tako, da jih bo vodstvo čim prej lahko zloilo v povorko.

10. Moji pomočnik za ta dan je br. oblastni čelnik Miha Čop.

11. Svečanost se vrši ob vsakem vremenu in je brezpozorno neprekljena.

Veliki čelnik: Marko.

Prebivalstvu Trbovelj!

Na praznik nacionalistov — Vidovdan dne 28. t. m. prišiti Orjuna v Trbovlje, da se oddolži spominu svojih padlih drugov s slovesnim odkritjem spominske plošče. To je njen edini namen zbog katerega prihaja v Trbovlje in prav nič drugega. Ta namen bo izvršila, naj bo posameznikom na voljo ali ne v popolni miroljubnosti in odkritem prijateljstvu do poštenih ljudi brez razlike strankarskega prepričanja in socialnega položaja. S strani naše najvišje komande — Velikega čelnika, Oblastnega odbora Orjune Ljubljana in Mestne organizacije Trbovlje so izdane točne naredbe, ki jamčijo za absoluten red in mir, v kolikor sta red in mir odvisna od Orjune.

Trboveljčan! naj se ne boje z naše strani prav nikakega neorija-

teliskega nastopa in naj se ne dajo zapeljati onim temnim brezvestnim, ki bi radi morda še vnovič pisali svoje klete račune z nedolžno krvjo.

Orjuna ni sovražna nikomur našega rodu, najmanj pa proletariatu rudarskih revirjev, in ne izvaja in ne napada nikogar, kdor ne dvigne roke zoper njo! Dokazov zato je s svojim plemenim delom doprinesla že več kakor dovolj.

Ukrenjeno je z naše strani in s strani oblasti vse, da v slučaju kakega, pa tudi le najmanjšega incidenta, ne bo moglo biti niti dvoma niti prerokanja o tem kdo ga je zakrivil.

Orjuna ga ne bo zakrivila! Naše unanie in naša iskrena želja je, da ga ne bodo zakrivil niti nasprotniki njenega programa.

Zdravo!

Oblastni odbor Orjuna v Ljubljani.

Italija in Nemška Avstrija.

Zadeli smo v črno z našim zadnjim člankom, v katerem smo z orjunaško poštenostjo jasno napovedali poslednjo konsekvenco pred katero nas tira sedaj Italijani s svojo fanfaronsko imperialistično mrzlico. Vznemirjenje se je pojavilo tu in onstran zapadne meje. Bilo je mnogo debatiranja in urbanja, ki je prodrlo že izza duri poverljivih kabinetov celo v vrste našega članstva. Polzvedovanja so bila zanimiva kakor tudi intrigice, ki so jih hoteli splesti nekateri vseznah tu vsevedni.

Ostane pa dejstvo, da so bili iznešeni argumenti zelo, zelo tehtni in da jih je imel priliko presudirati tudi g. zunanji minister po elaboratnega naših diplomatov, ki ga le ostal na dokaj važno mesto, kjer bo imel dovolj prilike te argumente v življenju dokazati.

Slepota je ena posebnih napak naših diplomatov. Posebno pa še g. zunanjskega ministra, ki sedi na

dvomljivih lavorkah doklonov moža z levino in ne gleda menda dalje, kakor je dolj njegov nos. Dočim se hudi nad tezo, da je treba preiti ko za vedno kleceno pod pasim bledem Benita polskati zvezo makar tudi z Nemci, na se gleda ideal — mož na Monte Citorio razgovarja z njimi po svojih odposlancih. In to zelo uspešno!

Sredstva, ki jih imamo Orjunaški napram dispozičnim fondom in obaveštatnemu aparatu g. zunanjskega ministra, so tako minimalna, da nam onemogočajo pridobivanje točnih informacij v vprašanih znanje-političnega delovanja naših sosedov. In vendar vemo menda mnogo več, kakor g. dr. Ninčič!

Prijazno razpoloženje Koroških nemčurjev napram Italijanom je dovolj poznano. Sai so bili baš ti naši veliki zavezniki toliko zavezniško razpoloženi napram nam, da so s svojim nastopom rešili vprašanje plebiscita v nemško korist. Italijan-

ski eksponenti so ostali še do danes na Koroškem in poskrbeli vse potrebno zato, da bi imela italijanska vojska svobodno pot od Pozzlia, preko Roža in Podjuna za hrbet naših vojski ki bo v noložaju kot ci ga je prav lahko zamisliti! Da je temu tako vedo najlepše povedati naši rojaki za Karavankami, ki so že imeli priliko ozledovati preoblečene laške oficirje, kako študirajo teren in občila! Italofilstvo koroških nemčurjev je bilo osobito opazovati pri zadnjem odločnem nastopu Nemcev proti italijanskemu divljanju v Južnem Tirolu, ko so skupno fronto izdali baš in samo koroški nemčurji s pokvarjeno dumaisko jaro gospodo.

Italijani pa se niso usidrili samo na Koroškem, nego preplavljajo celo republiko Avstrijo po gotovem vnaprej izdelanem načrtu. Italijani nudijo nalcenejši kapital, kupujejo posestva in hiše. Italijanska stavbena družba zida sedaj v Innsbrucku lastno poslopje italijanski Upravi železnice, ki se poizkuša že tudi finančno uriniti pri pregradnji innsbruckega kolodvora. Avstrijska vlada okleva končno pa vedno podleže v svoji naravni slabosti pod pritiskom navidez prijateljskih načrtov Italije. Infiltracija in še obsežnejšo emigracijo Italijanov v Avstrijo zavirajo po svojih skromnih močeh samo Tirolici, kojih vpliv pa sega jedva do meje Tirolske.

Premišljenost italijanske ofenzive v Avstrijo kaže tudi pristo uveljavljenja italijanske zračne črte Italija-Celovec-Dunaj, ki je bila podeljena Italijanom ravno zbog naklonjenosti koroških nemčurjev, ki s silnim zanosom pozdravljajo laška letala, pristajajoča v Celovcu.

Navedene točke so zgolj dejstva in gorje nam, če ne računamo trezno z njimi. Miroljubnost g. dr. Ninčiča je lepa stvar, še lepši prijateljski obeti Rima! Neizbežno dejstvo

Vse za vero, dom, cesarja...!

Možje! V srednjem veku se je po Evropi razlegel klic: "Tako hoče Bog, in tisoči so zapustili dom in šli osvajat Jeruzalem iz rok nevernikov. Klic: "Tako Bog hoče" je dvignil tudi Vas v sveti boj za dobrega cesarja, v kaznovani boj zoper brezvestne hudo-delce. Torej naprej: "Z Vami je Bog; naprej z izvrstnimi vojskovodji; naprej k slavni zmagi!..."

(Ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič vojakom.) Slovenec 11. VIII. 1914. št. 181.

... naši regimenti pred sovražnikom še nikdar niso ušli, in kadar bo naš cesar nas klical, da obračunamo s hudo-delci, ki so zakrivali sarajevsko katastrofo, takrat bodo ti takozvani »bratje Srbi«, ki spominjajo na tiste janičarje, ki so svoj čas klali svoje brate in dejali: »Ne boj se brate! takrat bodo ti »bratje« čutili našo pest, takrat bo težka pest slovenskega vojaka, slovenskega fanta razdrobila črepanjo di-steza Srba v katerem živi požrešna megalomanija...

Kdo se še danes ne spominja onih žalostnih dni ko je farizejska Rima in na Dunaju umetno zaplojena stranka slovenskega katoliškega ljudstva pisala najsrabotnejše liste zgodovino našega rodu. Kakor pobesnela stekla psica se je strgala tiste dni iz meja najprimitivnejših občajev in se vrgla na cesto ter pričela z hujskanjem za vojno proti bratom Srbom v žanru, ki mu ni para v naši žurnalistiki. Žalostni so spomini na one hipe, toda vzbuditi jih je potreba, da ne bodo pozabljena dela tistih, ki so krivi, da leži še danes nad našimi glavami kri naših bratov.

Njih opravilo je bilo molitev in oznanjanje luibežni po naročilu najboljšega človeka, kar jih je kdaj nosila ta uboga zemlja. Oni pa so se izneverili glavnemu ukazu svojega učitelja! Pričeli so propovedovati klanje in brato ubijanje ter blagosiljati orožje, ki ga je moral vlteti po njih nahujskani in zapeljani Slovenec proti bratu, ki je imel samo en cilj — makar za ceno življenja osvoboditi zaslužjenega brata in mu izvojevati teško bodočnost. Gospodje so se zavedali dobro, da

hoče Srbija osvoboditi niti toliko vdano ljudstvo in da bi bilo treba samo par besedi, pa bi se končala vojska mnogo prej, kakor se je. Sovražili so pa to Srbijo tolikanj, da so jo hoteli poplavit in zadušiti mazarj s krvjo svojih vdano vernih. Zakriti varno za imuniteto svojih ornatov in talarjev so podžigali vojno navdušenost zbezanega naroda in ga klicali k orožju za izvršenje temnih namenov Potsdamovca in za pogaženje njim tako osovražene Srbije. Dvignili so narod k orožju in prisilili mirne slovenske ratarje, da so popustili svoje pluge in njive ter odšli v negotovi boj, kjer se je pričel križev pot našega človeka od Galicije, preko Srbije, Volnije, Rumunije, Makedonije, Galipolija, Palestine, Soške fronte, Tirolske, Vogozov, Verduna in še vsepovsodi, kjer je divjala prokleta morija in strašnih letih obupa in groze. Razbili so družine, Oropalj ženam može, otrokom očete, sestram brate, previtkarjem hranilice in pognali vse pod črnožolte prapore Habsburga, da se bilejo za vero, dom, cesarja. Kdor ni šel z njimi, tega so očrnil pred oblastmi in romal je v zapore, ali pa proti Suhemu bajerju, odkjer mu ni bilo več povratka.

Tako je oril preko cele naše nileve od Celovca do Sotle in od Spilja do Brd en sam klic: »V boj sveti in pravični, blagoslovljeni po največji blagoslovih!«

Boj je zahteval žrtve. Odprla se je razžaloščena gruda na stečaj in pričela požirati v tisočih svoje sinove, ki so jo mesto z znojem, zalivali s svojo srčno krvjo. In kakor je šel prej preko zemlje kriki bojažljivosti, tako je sedaj legla preko njenih poteptanih livad tiha in globoka žalost. V črnino so se pričele zagrijati družine. Deca je pričela objokovati — padle očete, žene — premilne može, stare majke — izgubljene sinove, sestre — v cvetu mladosti pobite brate... V narodu je pričelo vstajati spoznanje.

Vstali pa so oni proti temu spoznanju in poskrbeli z vsemi sredstvi,

LISTEK

Na Vidov dan...

- Kam tečeš Zilja, kam, Soča bistra, vališ zdaj svoje valovje kalno? Kai Rož, Podjuna Kras, Brda, Isira, oblekli obleko ste žalno?
- Kaj s stolov Zadra in Trsta Reke zastave naše še ne vtralo? Pri Gospi Sveti res več na veko k Svobodi zvoniti ne znajo? —
- Ej, Kosovo naše, Kosovo tužno, pač kmalu boš maščevano, ko vreme tužno, plame mehkužno prežene burja Slovanov.
- Na »Zdravo!« Soluna odzdravi Podjuna.
- Pri Gospi Sveti zavoni Orjuna in naše trpljenje, val našega srda se zlije čez gore, čez Brda...
- Rad, Peterlin-Petruška.
- E. V.:
- OBLETNICA KONGRESA V BEOGRADU.
- (Spominj čelnika-Orjunaša.)
- Do Indije se nam je pripeljal nasproti odposlanec br. predsednika

Marka in nam na kratko pojasnil situacijo v Beogradu. Njegovo poročilo je bilo vse prej kakor razveseljivo. Ne samo, da so nam namenoma povzročili zamudo vlaka, vsled česar nismo mogli prisostvovati razviti prapora beogradskega oblastnega odbora in paliljske organizacije, ki se je izvršilo že v dopoldanskih urah, prepovedali so celo srevod no glavnih beogradskih cestah — torej tudi mimo dvora. Edino, kar je bilo doseženo, je bilo dovoljenje skupnega zbora na trgu kneza Mihaila.

Presenetila nas ni malo tudi vest, da je Ni. Vel. kralj baš dan preje odpotoval iz Beograda v Topolo.

Razumljivo je, da je po takih vesteh nastala med članstvom nezadovoljstvo. Čule so se kritike na račun Velikosrbov. Ne marajo naših manifestacij za edinstvo! Politika zmaga nad idealnim nacionalizmom! Prišli smo, da javno pokažemo naše bratstvo v prestolici, a oni hočejo, da se naši pozdravi čujejo le v brezpomembnih stranskih ulicah! Med takimi in enakimi kritikami pa so se naenkrat začuli močni vzkliki kralju in Jugoslaviji! — Evo Vam obrabljeni politiki! Vaš uspeh je bil le trenutni! Orjuna

Vam pokaže, da jo s takimi in še hušimi persekucijami ne boste uničili!

Pohitel sem od voza do voza ter v par besedah razložil položaj. »Bratje! Ne boste korakali po glavnih ulicah ne puste Vam videti kralja ali pokazimo jim vedra čela in discipliniran nastop. V nekaj minutah bomo v Beogradu in brat Marko Vas pričakuje na kolodvoru, ker ni dovolil, da bi se vršil srevod predno ne dospe Orjuna iz Slovenije. V eni minuti morajo biti po prihodu vlaka vsi vozovi izpraznjeni in v nastopni že zaključene formacije. Zdravo!«

Hitel sem dalje in sevanje oči onih, katerim sem govoril, mi je bilo porok, da se bodo Orjune iz Slovenije izkazale. Drveli smo čez most na postajo vsi že pripravljani na skok iz vozov. Vlak se ustavi in tam pri prvih vozovih zagledam našega brata Marka. Delal je 48 ur neprestano in v zadnjem času mu je bila poverjena še naloga organizirati srevod. Brez besedi smo v dveh minutah v fronti povelje razbrois — v dvoje redove na desno! Napred marš! In že smo korakali iz kolodvora. Kie so bili takrat oni elementi, ki so nam z ovirami hoteli skvariti naš nastop. Tukaj bi

lahko videli kaj zmore Orjuna. Saj se ni zastoni izrazil neki viši oficir, da tudi redni vojaki ne bi mogli izvršiti dana povelja s tako naglico in brezhibno disciplino. Še kaj več bi lahko doživel Beograd — ali tokrat smo prišli na kongres!

V nasproti kolodvora ležečem parku smo pustili prtilago in se takoj nato postrojili v povorko. Vročina je bila neznosna in naši železci že 24 ur brez tople jedi! A kdo bi na to mislil. Korakali smo po ulicah, ki so nam bile milostno dovoljene. Kazale so še vedno znake prestane vojne. Končno smo prišli na trg kneza Mihaila. Tukaj smo šele videli koliko nas je, ker celega srevoda preje sami nismo mogli videti.

Prepričali smo se, da je imela »Pobeda« prav, ko je pisala o 30 batalionih četnikov, o gozdu praporov, orjunaški konjenici, o narodnih nošah vseh delov naše države itd.

Na trgu tik ob spomeniku kneza Mihaila so stali osiveli borci za svobodo in deputacije iz vseh neosvojenih krajev. Preveč bi zavzeli moji spomini prostora, ako bi hotel popisati vse navdušene govore bratov Leontiča, Bartulovića, Radojlovića, Jevdjevića itd. Predaleč bi za-

šel, če bi hotel popisati navdušene tisočglave množice stoletje tesno mož poleg moža tako da je bil trg do poslednje nedei zavzet do naših članih. Besede bratov govornikov ostanejo nepozabljene, sai so bile porazna obsodba vseh onih oseb, ki so sicer prisrkele na edinstvo in vendar bi radi uničili to množico nacionalistov, ki je prišla ravno za edinstvo manifestirat v Beograd. Za vedno neizbrisne bodo nam ostale besede brata Leontiča, s katerimi je odgovoril našim nasprotnikom, kie je Orjuna — »Evo naša!« V sled dolgotrajne vožnje brez spanja in močno prepokročena solnca je stopila v funkcijo tudi naša saniteta pod vodstvom brata dr. Tone Jamarla. Ki je z brezhibnim delovanjem dokazala, da so tudi naši sanitetni tečaji rodili uspehe.

Po zboru smo se formirali zopet v povorko in strunnih korakov defilirali pred rapori in vodstvom, ki je izpadel kljub velikim prestanim naporom, nad vse zadovoljivo. Celo naš brat Joco je kot čuvar praporov zapustil z železno četo svoje mesto ter z bratom Markom defilirat mimo Direktorija in praporov, od katerih nekaj jih je tudi že sprejelo bojni krst.

(Nadaljevanje sledi.)

VABILO

slavnostno razvitje prapora Orjune Sv. Peter-Vodmat v Ljubljani

ki se vrši na Vidovdan, dne 28. junila 1926 ob 15. uri popoldne pred Št. Petersko vojašnico - Stanko Vrazov trg 4.

Sporod prireditve: Na predvečer, dne 27. junija ob 20. uri bakljada in podoknica kumiel g. Tinci Grošljevi. Na Vidovdan dne 28. junija ob 15. uri razvitje prapora in nato povorka po mestu. Ob 16. uri začetek veselice na dvorišču Št. Peterske vojašnice. Od 18. ure dalje ples.

Sodeluje želez. godba iz Ljubljane. Vstopnina 10 Din za osebo. ZDRAVO! Mestni upravni odbor.

»Še praj posebel, da so patriotično razpoloženje na temelju slavni činov naše vojske med slovenskimi narodom pravilno vzdrževali in okrepili ter vzdržali zveze z našim polju stoječimi sinovi ljudstva v patriotičnem smislu.« Voja in divjala od dne do dne huje in zahtevala vedno novih hektomb žrtev, ki so razredile končno nad vse goste vrste »kanonizirane«. Tako je prišla končno vrsta tudi na one, ki bi morali prvi dan vojne napovedi odložiti svoja stropena peresa in prostovoljno med prvimi odriniti na bojno polje, da bi z dejanji potrdili svoj patriotizem in kranjsko korajzje. Namesto, da bi pokazali vsaj tisti hip, ko jih je pričela iskati slavna avstrijska vojska že po njihovih redakcijah, da so na mestu, pa so zlezli pri vsem svojem svetem navdušenju pod klopi in vlagali prošnje za oproščanje vojaške službe.

Eno izmed teh prošelj, ki je najkarakterističnejša, ker je bila vložena po Katoliškem tiskovnem društvu, objavljamo tu v originalu, da bo vedela še pozna preteklost, kolika je bila cena vojne navdušenosti »Slovenčevih« redakcij v letu 1914, ko je po hujšanju ljubeznivih listov KTD razpaljeno slovensko ljudstvo, krvavelo iz tisočerihih globokih ran:

KATOLIŠKO TISKOVO DRUŠTVO V LJUBLJANI.

Visokemu

c. kr. vojaškemu poveljstvu Gradec.

Podpisano »Katoliško tiskovno društvo« v Ljubljani prosi kot lastnik dnevnika »Slovenec« v Ljubljani za pedalašnje odlozje naštona vojaške službe urednika tega lista abs. jur. A. V. iz Velikih Zabelj, okraj Goriški (Op. ured.: (sledje osebni podatki in vojaški razpored omenjenega gospoda urednika), ki je bil glasom odloka c. kr. vojaškega poveljstva v Gradcu z dne 16. Septembra 1916, šte. MA 148 369 Ldst. oproščen črnovoiniške službe do 31. oktobra 1916.

Svojo prošnjo opira društvo na sledenja temelja:

1. Abs. jur. A. V. urednik slovenskega katoliškega dnevnika »Slovenec«, oržana Slovenske ljudske stranke, kateri postavlja kot največji slovenski dnevnik, vselej in vsepovsod vsa njegova izvajanja na patriotične in dinastične temelje. Je bil že od davna trajni stalni dopisnik dnevnika iz Goriškega in je kot poznavalec Goriške in tamošnjih razmer ter kot edina akademično naobrazena moč v redakciji za dnevnik »Slovenec« neobhodno potreben. Prav posebno pa še, da se pravilno vzdržuje med slovenskim ljudstvom patriotično razpoloženje na temelju slavni del naše armade in da se to še okrepi in ohrani v kontaktu z našim bojnem polju se nahajajočimi sinovi naroda v patriotičnem smislu.

2. Družinske razmere urednika A. V. so take, da mora kot edini možki član skrbeti za družino in gospodarstvo v Velikih Zabeljah. Vsi trije njegovi bratje so pod orožjem, enako tudi njegov leta 1865. rojen oče.

3. Kakor je razvidno že iz priprešnji prošnji za odlok službeno

vojaščno priloženega zdravniškega izpričevala, je majka A. V. nevarno bolna in navezana osobito v sedanjih za Goriško tako usodenolnih časih, na pomoč nieneza zna boli kakor še kdaj doslej. Enako tudi 12 in 16-letni sestri in stara babica.

Na temelju vseh zgoraj navedenih dejstev prosimo visoko c. kr. vojaško poveljstvo, da blagovoli uredniku dnevnika »Slovenec« abs. jur. A. V., ki je zanj neobhodno potreben podalašiti do nadaljnjega oproščanje črnovoiniške službe.

Li, 20. X. 1916.

Prelat A. Kalan.

točasni predsednik Katoliškega tiskovnega društva.

A. Čadež.

točasni poveljnik Katoliškega tiskovnega društva.

Pripomba uredništva: Nenadomestljivi A. V. je prišel v Ljubljano šele 7. oktobra in je bil šele od tega dne zaposlen v redakciji »Slovenca«. Preje je bil doma na Goriškem in se je oglašal kot dopisnik v »Slovencu« od časa do časa o tamošnjih razmerah.

V trenutku vložitve prošnje so bili zaposleni v redakciji stalno še sledeči uredniki: Ivan Štefe, Miha Moškerc, Anton Pestotnik in Viktor Cenčič. Od urednikov je moral do tedaj v vojsko samo Fran Teršglav dočati je bil kaplan Franc Keršner prestavljen na deželo. Namesto teh dveh je vstopil v uredništvo Pestotnik ki mu je bilo zategadelj tudi odloženo vojaško službovanje.

Ta prošnja govori dovelj Originala le v naših rokah. Danes pa se še naikejo ljudje, ki imajo dovelj poguma po vsem tem samozvano se nazivati edinim desetletnim zaščitnikom slovenskega ljudstva, ki je bogme še vedno toliko nezavedno pri vsej svoji pismenosti, da ne zmore temeljito razračunati z onimi, ki so ga podili v svetovno klanje. Namesto da bi se zarili sežnje globoko v zemljo in skrili svoje izvršene pregrehe, še vedno silijo v javnost in drsko psujejo nas, ki smo morali tedaj ko so ti gospodje v tolih zapečih prelivali srbsko kri po kolonah listov zglede SLS, nazivali mraza v Karpatih in se pripravljali, da s pribegom k bratom s svojo krvjo vsaj malo zabrišemo sramoto madež iz leta 1914. Spremenili so samo firmo. Pri delu so ostali še vedno isti. Bore se danes proti jugoslovenstvu. Mislijo pa pri tem na srbski del našega naroda in na ukaze iz svetega mesta, kamor se hodijo od časa do časa priklanjati sedanjim delodajalcem.

Nalpeše je to, da so baš pred kratkim časom ustanovili neki gospodje prelative kanoniki dekani in drugi duhovni sobratje neko tiskarsko in knjižotrsko podjetje, v katerem se nahajata tudi zori podpisana častita gospoda Andrej Kalan in Anton Čadež, ki sta bila podalašala tako ledo ganljivo vdano prošnjo na bivšo Vojaško poveljstvo v Gradcu zato, da bi bil oproščen vojaščno Slovenec, ki hi skrbel s patriotičnim pisanjem, da hi ne klonil črnoliti orel nad slovensko zemljo...

vil priziv proti obsodbi goriškega tribunala na prizivno sodišče v Trst 26. pr. m. in se bo vršila ponovna razprava Bevkovega procesa v Trstu. Želja celega našega naroda je, da bi bila nicrovemu priljubljenemu pisatelju kazen omiljena in skrajšana saj v toliko, da bi bil tisti dan spuščen zopet na svobodo.

Nadaljne pritave sodišti radi nanečevanja slovensčine. V Zatoimnu je bila prilavljena sodniji kar četvrtica priprostih kmečkih deklet, češ, da so držale tajno šolo. V resnici so pa le pomagale pri učenju otrokom svojih sorodnikov in sosedov, ker je že sploh lepa navada pri naših dekletih, ki varujejo in poučujejo vaško dečo. Italijansko časopisje lih kar imenne učiteljice. V Črničah so pa naznanili radi istega vzroka gšč. Kosovel sodniski oblasti.

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Naš pokret.

Oblastni odbor poziva vse člane in članice ljubljanskih Oriun, da se brezpozojno in točno udeležijo dne 2. julia t. l. ob 8. uri zvečer skupnega članskega sestanka, ki se vrši na Rimski cesti v salonu gostilne »pri Mraku«. Dnevni red: Razgovor o cvetličnem dnevu in o drugih važnih organizacijskih načrtih Oriune. Opozorjamo na brezpozojno udeležbo in točnost. Kdor čuti orjunaško, ie njegova dolžnost, da se sestanka udeležijo.

Oblastni odbor.

Domžale. Vidovdanska proslava, katero priredi na predvečer Orjuna v Domžalah, obeta biti veličastna manifestacija Jugoslovenstva v domažalski okolici. Na prireditve pride polnoštevilna IV. četa Ljubljanskega bataljona, katera sestoji iz četnikov Domžale, Kladovlje, Mengeš in Kamnik. Pri bakljadi sodeluje Moravska godba. Na bakljado so vabljena vsa narodna društva, v prvi vrsti Sokol, kateri nastopi v vsemi oddelki, pevsko društvo ter gasilci. Po bakljadi je proslava v Sokolskem domu, kjer se bode igrala drama Kajin od primorskega pisatelja Bevka, ki jasno osvetljuje trpljenje zaslužjenih bratov v deželi, ki se ponaša s svojo dvatisočletno kulturo. Apeliramo na naše zavedne tržane, da med bakljado razsvetlje svoje hiše ter razobešijo zastave.

Mestna Orjuna Domžale.

Brat Mekinec je prišel v soboto dne 14. t. m. po dolgomesečnem zaporu, ki ga je moral odsedeti radi poznanih dogodkov pri dr. Lemežu na svobodo. Brata Mekinca iskreno pozdravljamo po prestanem trpljenju med mrzlimi zidovi jetniških zaporov v veri, da bo zopet na mestu, kadar ga bo klicala dolžnost pod ogrožene državne prapore Oriune.

Prvi jubilej orjunaškega tiska slavi Orjuna na Vidovdan, ko bo petletnica odkar je izšla prva številka centralnega glasila Oriuna »Pobeda«. Sporedno s to praslavo je razposlal Direktoriji na vse organizacije posebno okrožnico, ki jo tudi mi z naše strani toplo pripravljamo z željo, da vsakdo po svojih močeh podpre neodvisni orjunaški tisk. Redakciji »Pobede« iskreno čestitamo k njenemu jubileju.

PRENOČIŠČA za 27. in 28. ima rezervirana Oriuna St. Peter-Vodmat. Bratie, ki hi ostali čez noč ta dva dni v Ljubljani, nai se javijo pri predsedniku br. Edvardu Rožu, Ljubljana Zalokarjeva ulica 12.

Kronika.

AVE MUSSOLINI!

»Policijsko zabranjen sestanek. Svet slušateljev ljubljanske univerze je sklical za v torek zvečer ob 20. uri v Dijaškem domu, Tomanova ulica, sestanek zastopnikov vseh ljubljanskih kulturnih strokovnih in političnih društev. Na sestanku bi zastopana društva zavzela svoje stališče ob priliki sprejemanja netunskih in beogradskih konvencij v našem parlamentu. Policijska direkcija pa je zabranila imenovani sestanek in tudi vsak drugi zbor z istim dnevnim redom na kateremkoli kraju območja policijske

direkcije ljubljanske.« — »Slov. Na. rod.«

Krvavoresnično bo kmalu prokovanje zadovoljnega dr. Momčila, da bodo odnošati med nami in Italijo toliko poglobljeni, da ne bo mogoče spoznati več pri Rakeku, kie se pričenia Italija in konča Jugoslavija. Narod pa se že danes vprašuje, kie ti ie bofi brat danes za Karavankami, onstran Triglava ali ob Savi modri? Ali ni res v nas nič več moškega, da bi pljunili našim sramotilcem v obraz in jim povedali, da ugriznemo raje živi v zemljo kakor da bi počasi umirali kot helotie Mussolinijevih hord...

VEDNO POŠTENI...

Vse so nam že očitali in izrekli. Enega pa le ni mogel doslej še nihče oporeči nam z najmanjšo besedo poštenosti in odkristosti v našem delu. Ko smo vstali iz naroda, kot živ odraz njegovih teženj so nas pozdravili s strelji in kamenjem. Mi pa smo šli ponosno dvignjenih glav med narod in nesli svoja srca na rokah odprta vsakomur. Fanatični v svoji veri nismo doslej klonili še nikdar in prebredli vse zapreke. Želeli smo samo eno, žrtvovati za blagor celote življenja naša, da ne bi živeli zaman. Prežeti neomahljive vere v poslanstvo Jugoslovenstva, smo se vglobili v najnižje globine narodove duše in pričeli razlitzati divno luč naše velike ideje do zadnjega kotička naše domačije.

Naš cilj ie bil in ostane: Koristiti! Pošteno smo šli v boj in pošteno ga bomo izvojevali, ali pa padli pri njegovem izvrševanju, tako da bo belina naših kristalnočistih praporov ostala neomadeževana, kakor je doslej, kakor je ostala po usodnem 1. juniju 1924. v Trbovljah.

»Trboveljska kri« ie naslov člančiču v »Kladovariju«, glasilu Narodno socialistične omladine. Njmano ničesar proti temu, da se razmotri va vprašanje povoda tragičnih dogodkov nesrečnega 1. junija 1924 tudi z globljih filozofskih motivov, odločno pa odklanjamo imoutiranja, ki so povsem neumestna in za lase privlečena. Oriunaši smo dovolj, če že ne le preveč odkristi ljudje zato so stavki, kot da smo mi krivka in eksponenti tujerodne buržoazije, povsem neresnični. Tekla ie kri v Trbovljah. Kdo ie bil pravi krivec ni težko uganiti. Dovoli ie bilo o nem že izneženih dokazov, v kratkem času na bomo objavili še stvari, ki bodo dovolj jasno pokazale, kie ie bilo nasilje in krvoželjnost in kdo ie hotel »mazati s krvjo obdržati svoje postojanke«. Zato ie zelo neumestno poizkušanje kovanje kapitala iz teh dogodkov pri katerem so slabo nateleti še drugačni moistri, kakor so mladi Kladivarji, ki morajo v drugič že dobro premisliti pret ko se dačo na sodne stolice in prično s svojimi salomonskimi razsodbami, ker se bo sicer lahko zgodilo, da bodo nemilo nagradeni za svoja razsojevanja.

Sicer če se že spuščate na polje moraliziranja, vedite, da morate osvoboditi najpreie samega sebe tu liih vplivov. Samo s to podlago ie mogoče biti svedenik resnice, pravičnosti in ljubezni.

Doslednost. Redukcije invalidov so še vsem v dobrem spominu. Saj ie bilo ponekie reduciranih kar dve tretjini nesrečnih vojnih žrtev na ukaz višjih instanc. Proti tej redukciji ie vstalo Udruženje invalidov, kakor en moč in slovesno izreklo, da nikdar ne zapuši svojih bednih vojnih tovarišev. Ni še dobro raznesel veter poslednji zvok tega slovesnega zakotovanja preko naše grude, že čujemo da se ie izreklo taisto Udruženje proti tem trpinom in da liih kani prepustiti usodi in milij volji naše »socialne politike«.

Letošnji ljubljanski velenesem bo otvorjen dne 26. t. m. Med številnimi inozemskimi gosti, med katerimi so zastopane najodličnejše osebnosti, sta k otvoritvi prijavljena tudi avstrijski poslanik na našem dvoru gospod Hofinger in poliski poslanik na našem dvoru ekscelencia Okenski.

Prepovedani pešizlet Oriune in »Slovenec«. V nedeljo ie nameraval prirediti Trboveljski baon pešizlet združen z večjo preko Hrastnika v Rimske toplice. Nenadoma ie bil vsled nerazumljivih vzrokov prepovedan, kar je objavilo glasilo slovenskega ljudstva z osobitim veseljem in konstatacijo: »Tako ie prav!« Kakor nas sicer malo briga, kaj piše »Slovenec«, tako sprejemamo z osobitim zadovoljstvom to končno izjavo, ker nam daje moralno pravico

Računski stroji. THE REX CO., Ljubljana.

poskrbeti zato, da bodo postale i priditve in izleti uniformiranih in neuniformiranih prijateljev »Slovenca« tudi nevarnost za red in mir! Videli bomo potem, kdo bo preje odnehal!

Naše ceste propadajo od dne do dne, da se krči človeku srce, ko vidi to uničevanje. Dočim mečelo vsako leto na stotine milijonov dinariev v najrazličnejše dispozicijske fonde iz katerih si nekateri gospodje prireajo bankete ni naiti nar milijonov dinariev, s katerimi bi se primerno popravile naše ceste. Zanašanje na srbskega vola in neizrečeno vztrajnost jugoslovenskih vojnikov ie lena stvar, stane nas pa lahko zopet na tisoče žrtev, kakor leta 1914.

Za Hubmajerjev spomenik darovala M. Orjuna St. Jakob-Krakovo-Trnovo Din 100.—, preje 760.— Din, skupaj Din 860.—.

V Mariboru so izzivali socialistični muzikanti Oriunaše a so to pošteno skupili da bodo sedaj vselej pomislili, prei ko se bodo pričeli pripraviti z našimi četniki.

Ljubljanske hišne nosetnice pozivamo, da izvesijo na Vidov dan zastave vznak, da se jugoslovenska Ljubljana zaveda globokega pomena vidovdanskega narodnega praznika.

Praznovanje Vidovdana! Izvedeli smo, da nameravajo nekateri trgovci imeti svoje trgovine odprte za Vidovdan. Opozorjamo vse trgovce, da bomo z vsemi razpoložljivimi zakonitimi sredstvi poskrbeli za to, da se bo Vidovdan kot narodni praznik dostojno praznoval, kakor do sedaj. Ako hočete imeti gospodje trgovci odprte svoje trgovine, pa nai to store na praznik sv. Petra in Pavla. Oriuna.

»Kmetiski list« se ljuti nad Oriunaši, ker so v Metliki razovarjali z nekaterimi kričači, ki še vedno pričakujejo radičevske mirotvorne republike. Razgovor ie bil seveda oriunaški in ni s priznana mirotvornostio naših pečenih radičevcev prav nič harmoniral. Pa se bodo že morali počasi privaditi temu, ker se homo sedaj še večkrat srečali in obtuiali spomine na ruho republike, Mis Durham, angleški čaj, sovietsko seljaško internacionalo itd.

Gospodje ni še vse pozableno!

Prestavljen ie v Subotico pri-ljubljani direktor ljubljanske direkcije državnih železnic dr. J. Borkeo, ki ie s svojim smotrenim delom že preeci očistil naše železnice tujerodnih elementov. Upamo, da bo novo došli direktor Dimitrije Kneževič stonal tudi v tem oziru po smernicah svojega prednika.

Pobožne želje. Iz mnenja uglednega radikalnega eksministra in poslanca: »Po ogromnih uspehih, ki jih ie imela in ki jih še ima v zunanji in notranji politiki radikalna stranka, bo ta naša največja politična organizacija pri prihodnjih voltvah še pojačila svoje vrste in to ne samo med Srbi, nego tudi med Hrvati in Slovenci. To ie naravno, ker ie radikalna stranka, v kateri so zbrane najzdravejše sile našega naroda, največja garancija za obstoi te in take države. In ko bo dosegla svoj višek bo močna, avtoritativna in neodvisna od kakršnihkoli političnih špekulantov pod vodstvom svojega velikega voditelja g. N. Pašiča povedla z močnim naletom narod in državo k sreči in blagostanju.

Besede, besede! ie deial Hamlet.

Erholungsheim »Maximilian« Cilili se glasi oglas poznaneza Maksa Oswatitscha aus Tüher, v katerem vabi tuice v svoi »Erholungsheim«. Poznamo g. Maksa in vemo, da se zelo dobro počuti v nemški družbi, naiti živi po veliki meri baš radi nerazumljive naklonjenosti državnega ruidnika v Velenju, ki mu ie oddal skoro monopolno prodajo, naiti imamo v Celju dovoli zavednih Slovencev, ki bi lahko obravljali to razpečevanje veleniskega premoza.

ZRNA.

Učili hi se radi fašisti pri naši Mussolini se po gotovih vesteh zelo zanima za strumni nastop naših policmanov, ki so se v torek tako odrezali, da so napram njih nal-elitnejši bastonadski squadristi fašjev — zelena, neobgljena deca. Ši-

Tužni glasi.

† Artur Lokar, notar v Ajdovščini. Zapustil nas je zopet eden onih, ki so s toliko boleštjo prenašali črno noč, ki je legla nad našo solnčno Goriško. Zapirali so ga in preganjali, klonil pa ni niti za hip, ker je žarko veroval, da mora priti dan, ko bo minula ledena noč in zažarelo zopet solnce z iztoka. Umiral ie v molku in duševni nezumljivosti, kakor umirajo naši možje.

Narod ie občutil globoko tragiko njegove smrti pod sužnjim solncem in prihitel na gomilo, da mu poslednjič potrdi svojo voljo, da gre raje živ v grobe, kakor da bi klonil samo za laš. Naš Lokar ie izdihnil sredi našega križčevega pota. Njegova dela in duh ostaneta med nami vse dotlej, dokler nam bo izz Čayna prispela zlata svoboda, ko se bo lahko za vedno upokojil v svobodni zemlji.

Društvo »Dante Alighieri« in slovenske občine. Društvo »Dante Alighieri«, kateri namen ie, potuščevati

našo mladino, ie našlo svojo podporo tudi pri slovenskih občinah v Julijski Krajini. Tako so votirala sledeča županstva sledeče zneske za ustanovitev takozvanih »Borse Premio della Dante«: Občina Sežana 6000 lir, Avber 934 lir, Dutovlje 473 lir, Korpivno 173 lir, Naklo 1200 lir, Povir 630 lir, Zgonik 473 lir, Skopo 236 lir, Tomaj 655 lir, Vel. Repenč 449 lir, Storje 348 lir, Štak 382 lir, Rodik 198 lir, Lokev 630 lir.

Kako ie s pisateljem Francetom Bevkom? G. pisatelj Bevk se nahaja zaprt v prostorih goriškega tribunala. Ni sam v celici, ampak ie zaprt v celici v družbi z raznimi drugimi navadnimi kaznjenci. Hrano dobiva od zunaj. Sedaj sme tudi pisati, kar mu ie pač boli težko radi ozračja, v katerem živi ter tudi radi duševnega razpoloženja, ki pač ni ravno primerno za duševno osnovanje. Njegov zakovornik ie napra-

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmoderneje urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najprostejšeg do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, teposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. - Brošure v m. in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole
Risnike, dnevnik in beležnice.

rijo se celo nepotrebne vesti, da se bo celo nekaj najodličnejših baštonantov z državno štipendijo Velikega mogula črne vojske podalo k policiji male zaveznice izpopolnit v njihovi težki umetnosti. Sprejemamo te vesti s primerno rezervo, nadejamo se pa, da nam bo dala v tem slučaju Usoda srečno priliko s temi štipendisti napraviti malo konkurenčno tekmo!

Zna Momčilo što radi in kako je mogoče najceneje razširiti sloves naše zemlje preko zapadnih meji v lepši širni svet.

Lepi pojmi! Po stopinjah Radića stopajo tudi njegovi pristaši pri nas, ki so še pred nedavnim prisegli na narodno in državno edinstvo. Prvi je bil zeleni maršal, za njim pa so sledili ostali generali do kaprolov. Med njimi tudi eden tajnikov eks SKS, ki je dejal v neki družbi, »da so Jugoslovenci samo židje«. Imel je priliko na mestu korigirati svoje mišljenje, ko mu je par čisto-krvnih Jugoslovenov dokazalo, da je poleg židov, ki so baš najintimnejši prijatelji mirotvorcev še tudi kdo drugi na tej zemlji Jugosloven, ki zna in krepko dokumentirati svoje mišljenje.

Bala ne plača računov. Ko se je mudil zadnjič na Bledu Bača, je imel v našem vilo Pongratz. Po svojem odhodu je pozabil plačati najemnino, ki jo je moral plačati nato Pokrajinsko namestništvo v Ljubljani. Tako vsaj javlja »Narodno edinstvo«.

Iz trgovske korespondence.

»Naglašamo, da uživajo vsi naši predmeti svetoven glas in da so si pridobili vsestransko obljubljenost in nedosegljivo dovršenost tekom svojega 30-40 letnega obstanka.«
(Ronev, Zagreb).

Dopisi.

V nedeljo, dne 6. junija je priredila naša azilna organizacija v Šiški pešizlet do »Slepega Janeza«. Teža izleta so se udeležile tudi dve četi uniformiranih četnikov, ki so korakali skozi Vič, Rožno dolino, no Večni poti, Kosezah in nato po glavni cesti do »Slepega Janeza«, kjer jih je prisrčno sprejelo ostalo članstvo in nam naklonjeno občinstvo. Četniki, kateri nimajo krojev, so imeli službo v sekciskih lokalih s kolesi, da bi v slučaju potrebe v 10 minutah prihiteli. Zvezo med četniki pri »Slepem Janezu« in onim y mestu je držal četnik na motornem kolesu, tako da je medsebojna zveza obeh oddelkov izborna funkcionirala. Poizkus se ni izvršil, ker so se v bližini naše prireditve vršile še druge in bi se vsako manevriranje napačno tolmačilo in

vzbudilo vznemirjenje. Saj so že kroji, kateri so se do daljšem odmoru pokazali v mestu in okolici, povzročili vsakovrstne govornice in začudenja, ker so nekateri ljudje mnenja, da nas sloh več ni, ne vedo, da smo sedaj veliko močnejši kot pred dvema leti. Ob zvoških azilnega organiz. orkestra se je razvila solidna zabava s plesom in petjem. Četniki so na prireditvi volaške igre v naravi, kar je občinstvo z zanimanjem motrilo. Še predno se je zmrščilo je odkorakala ena četa proti mestu, a druga je do osmi uri spremljala ostalo članstvo. Želeti je le, da se tako izlete večkrat priredi tako da bi vsaj enkrat mesečno pohiteli v ljubljansko okolico.

Šoštani. Strašno razburjenje je nastalo v krogu gotovih ljudi, ker je Orjuna oznanila svetu, kdo je sedel v švabski trdnjavi Union v družbi nemškutarjev in nemškutaril. Pove se jim tem potom, ker oni izjavljajo, da nim nihče ne bo predpisoval, kam smejo iti in kaj smejo počenati, najmanj pa Orjuna — da si tudi Orjuna od njih ne bode pustila predpisovati, kakšno resnico sme pisati ali ne. Najmanj pa imajo pravico soditi delo Orjune tak narodniaki, ki so lansko leto v oktobru, osebno agitirali med Slovenci in vabili za veliki poset Slovencev na tukašnji sportvereinski prireditvi. Znan je bil pomen te prireditve dovolj! Jezite se nad opazko »brez komentaria«, v zadnji notici: če vam je komentar ljubši, noštrežemo lahko tudi s tem. Svetujemo le, da ne izzivate in da ne postanete osebni ker bi znali nositi posledice sami! Za vsak boj smo pripravljeni! Javljali pa bomo i vnaprej vse vaše narodne korake v švabsko trdnjavo Union. Kakor smo odločeni voditi brezobziren boj s tukašnji preoholo nemškutarijo, enako bomo žigosali vsa nenarodna dejanja naših narodnjakov. Pred nikakim imenom nimamo straha natsi je še toliko! Nihče se ne bo s kakim sodelovanjem v narodnih društvih kriji! Polovičarstva ne rabimo, še manj pa dvoreznih nožev.

Naše narodno premoženje in T. P. D.

Zallvanje premogovnih izpraznin. — Stromakom niti koščka — v jamo na vagon. — Odhod rudarjev v inozemstvo.

Med tem, ko se je običajno premogovne izpraznine v rudniških rovih zemetavalo odnosno zalivalo vedno z blatom in zemljo, se danes v Trbovljah rabi v to svrhu dragoceni premog.

V odlagališčih raznih rudniških odpadkov odvrže ta rudnik dnevno

znatno količino lepega premoga, od katerega nima T. P. D. in nihče nobenega haska zato bi ta družba ne imela tudi niti 1 dinar škode, ako bi dovolila tisočim revnim ta odvrženi premog pobirati. — Vendar vodi rudnik naistrožio kontrolo, kdo od bednih delavcev sme v mali strogo določeni meri nekoliko teža odvrženega premoga pobirati.

Torej se duši mnogo premoga raiši zasuti in uničiti kakor da bi se to dovolilo našemu delavstvu ali drugim bednikom prosto pobirati.

Če nikjer, zrcali se tukaj v pravi luči brezsrčnost T. P. D. do našega bednega naroda pa naj vali kdo še tako svojo odgovornost na podrejene ali nadrejene osebe.

Zadnje dneve je odšlo večje število marljivih rudarjev iz revirjev T. P. D. za svojo srečo v tuji svet. — Človeku se krčijo pesti, v srcu pa srd ko vidi dobro situirane tulce in tulerodce še vedno tu, naš narod pa se omalodušuje in peha v mržnjo do te države, katera bi imela kruha za vse dosti, če bi se pravično delil.

Da bi se T. P. D. odpovedala ¼ čistega dobička, uvedla strogo »štednjo« od zgoraj navzdol in znižala tako cene premogu, ne bilo bi govora o kaki krizi, nego bi se nasprotno obrat naravnost izboljšal in podvožil. Odpadle bi s tem vse redukcije, praznovanje dela in vsako izseljevanje naših ljudi. — Do tlei pa nacionalisti ne bomo pustili niti za hip te narodne nesreče iz misli in naših načrtov!

Seja Upravnega odbora Oblastnega odbora Orjuna Ljubljana se vrši v nedeljo dne 27. junija ob pol 11. uri dopoldne v prostorih Oblastnega odbora, nakar ponovno opozarjamo vse brate oblastne upravne odbornike.

Poznani br. Reljić, podravnatelj Narodne banke v Bitolju je premeščen v Beograd. To premeščenje br. Reljića iskreno pozdravljamo v nadi, da bo z njegovim prihodom zaživela Orjuna Beograd novo življenje.

Književnost.

Iz dnevnika iednoz magaraca je naslov knjigi poznanege Ante Dukića, ki opisuje polen zdravega humorja usodo enega izmed tisočerih isterskih magaracov. Osišče fabule tvoria staro in vendar vedno zanimivo pozorišče boja med starim in mladim. Boj med probujajočim se narodom in njega voditeljem s sta-

rim krilom pod vodstvom župana — Italijanaša. Morda je preveč obojestranskega podčrtavanja in razdelbe luči, vendar se knjiga leno čita ker seva iz sleherne niene strani tudi zdrava modrost preprostega našega naroda, ki z eno samo besedo pove mnogo več, kakor marsikateri naših filozofov v debelih folijantih. Knjigo toplo priporočamo, saj bo našel v njej skoro vsak tudi kako resnico zase!

A. V.

»Ženski svet«. Prejeli smo šesto številko tega lista naših žena s sledečo vsebino: Povest male Dore (F. Bevč), Redovnica (G. Strniša), Iz spominov Zofke Andrejevine (I. Vovk), Ljudje (I. Vovk), Čez grobove (Tea B.).

RESTAVRACIJA LJUBLJANSKI DVOR

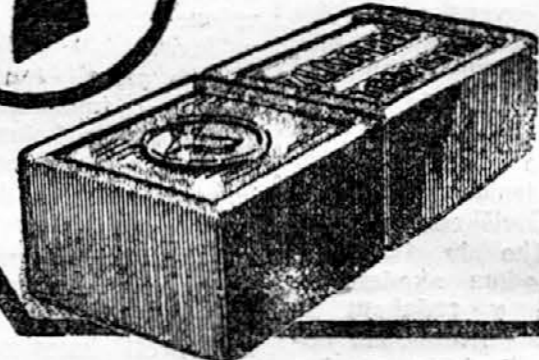
najmoderneje urejena in oskrbovana. Izborna kuhinja. Najboljša domačina inoz. vina. Pristni teran. Vsak dan morske ribe.

Kdor išče --- najde!

Ta deček je srečen in vesel. Pomagal je materi pri pranju perila z

ZLATOROG TERPENTINOVIM MILOM
in našel v milu **pristen ZLATNIKI!**

To morate čitati!

Vsa damska in moška garderoba bo zopet kot nova, ako jo daste kemično čistiti in likati samo pri tvrdki

Jos. Reich LJUBLJANA

Poljanski nasip 4-6.

Poizkusite in presenečeni bodeite!

Inserirajte v
»Orjuni«!

»Spectrum« d. d.

INZ. KOPISTA, DUBSKY IN KRSTIC

tvornica ogledal in brušenega stekla

LJUBLJANA VII.

Medvedova ulica 38. Telefon 755.

Zagreb, Beograd, Osijek.

Središnjica: ZAGREB.

Zrcalno steklo portalno steklo mašinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med. Fina, navadna ogledala.

Ant. Krisper

LJUBLJANA

Mestni trg 26

ZALOGA

galanterijskega blaga.

Tovarna čevljev

KOLINSKA TOVARNA

Ima svoje prvovrstne izdelke na sejmu izstavljene v svojem paviljonu št. 712, kjer nudi tudi na poskušnjo pod režijsko ceno pravo KOLINSKO KAVO. Tovarna je v letu 1909. ustanovljena in leta 1921/2 rekonstruirana in opremljena z novimi stroji tako da zamore kar najbolje postreči svojim odjemalcem.

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIĆ IN DRUG

LJUBLJANA
Bohoričeva ulica št. 24